

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

20 Quomodo æstimatio lucri futuri facienda est, cùm ignoretur quamdiu fuisset victurus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

tum illa spes lucri valebat, si quantum aliquo officio vel artificio faciebat, ijs tamen detractis, quae ipse consumere solebat, si obiit. quae enim ipse consumebat, non possunt censerī in lucris ad heredes peruenientibus. v.g. Spes lucri aestimetur 1000. id quod consumpturus erat aestimetur 500. super sunt tantum 500. restituendi. quod valde notandum. Vide Couarr. lib. 2. Variarum resolut. c. 10. n. 7. & Sotum lib. 4. de Iustit. q. 6. a. 3. ad 3.

Sed difficultas est, Vtrum ex hac summa etiam detrahi debeat aestimatio laboris. Ioannes Maior in 4. d. 15. q. 19. affirmat.

125 Sed contraria sententia est communis, Istius laboris non esse rationem habendam, sed integrè restituendum, quantum spes lucri, omnibus perpen-
 sis, aestimabitur. Ita Couarr. supra nu. 7. vltra medium, & alij passim. Probatur Primò; Quia si aestimationem laboris detrahamus, vix aliquid supererit, nam saepè lucrum non est maius, quam aestimatio laboris; vt patet in ijs artificijs, in quibus est parum ingeniosae industriae. Secundo, Quia qui alium iniuste impediuit à labore diurno, tenetur integrè lucrum illius diei facere, nulla parte detracta, ratione laboris non obiti; nam alter cupiebat laborem subire: ergo, &c. Sententia tamen Maioris videtur satis aequa, si hoc modo temperetur, vt tantum detrahatur lucro, quantum ille artifex libenter pro laboris redemptione daturus fuisset: sic enim non videtur fieri vlla inaequalitas. quòd si ille laborem nullo modo voluisset redimi cum lucri immiutione, tunc integrè restitutio erit facienda, iuxta communem DD. sententiam.

Aestimatio laboris non detrahenda.

126 Nisi ipse maluisset illum redimere.

127 Dico Tertio, Si homicida, vel qui damnum intulit, moriatur, tenentur heredes ex eius bonis. Ratio est; quia heredes succedunt in locum defuncti, & in omnia eius bona, & iura: vnde etiam in omnes eius obligationes, quibus ex iustitia obligabatur.

Nec obstat L. Ex Iudiciorum. 20. de accusa-
 tionibus, vbi dicitur, *penam pecuniariam, qua descendit à delicto, non transire ad heredes, lite non contestata*: quia vel intelligitur de poena propriè dicta, qua puniendus erat per sententiam is qui crimen contraxerat; quae poena non debetur ante sententiam, nec ab homicida, nec ab eius heredibus. ita cam intelligit Couarr. Vel certè lex ista solum negat heredibus occisi actionem de damno in foro externo in heredes occisoris, nisi ante mortem eius lis contestata fuerit. ita Antonius Gomezius tom. 3. c. 3. num. 37. non tamen liberat eos in foro conscientiae. nihil enim facit ad obligationem coram Deo, quòd lis ante mortem contestata vel non contestata fuerit.

DVBITATIO XX.

Quomodo aestimatio lucri futuri facienda est, cum ignoretur quamdiu fuisset victurus.

Angelus, Restitutio. 1. §. Homicida, dicit eam faciendam iuxta dispositionem Legis, Computationi τ. ad legem Falcidiam. Idem docet Couarr. lib. 2. Variar. c. 10. n. 7. circa medium. In hac lege certum tempus constituitur futurae aetatis aestimandae: ita vt si quis sit annorum 30.

vel infra, is putetur adhuc victurus 30. si sit 35. putetur victurus 25. si 40. adhuc 20. si 50. adhuc decem, semper diminuendo vsque ad 60. sicut ibi expressè habetur.

Sed cum haec lex tantum loquatur de alimentis alicui ad vitam legatis, non videtur extendenda ad nostrum casum. Deinde in foro conscientiae, spectandae quoque sunt multae aliae circumstantiae, ex quibus aestimandum est futurae aetatis tempus & lucrum. Denique qui occiderit senem 59. annorum, non teneretur nisi restituere lucrum vnus anni; qui sexagenarium, nihil: quod est contra omnem aequitatem. fieri enim potest vt sit validus, & putetur adhuc 20. annos victurus.

128 Aestimatio aetatis in alimentis legatis.

Respond. igitur, Non posse commodiorem regulam praescribi, quam vt illud restituatur, quod probi prudentesque viri, spectatis omnibus circumstantijs, ratione lucri cessantis, vel damni, ex occasione, mutilatione, aut etiam vitae abbreviatione emergentis, iudicauerint esse aequum. Nam si vita alicuius accisa breuiorque effecta est ex percussione iniusta, aestimandum tempus, quo vltimus putabatur eam producturus.

129 Hic fit arbitrio prudentium.

Hic tamen aduertendum est, Si quis vel naturali, vel alias iusta morte erat à medio tollendus, qui iniuste praeuenerit, non teneretur ad restitutionem; quamuis iniustitiam committeret: vt rectè docet Petrus Nauarra lib. 4. c. 1. n. 78. qui pro eadem sententia citat Nauar. & Siluestrum. Ratio est; quia non infert damnum pecuniarium; tam breui enim tempore non erat ille lucraturus quidquam.

130 Si alias erat periturus absque culpa.

Dixi, vel alias iusta morte. quia si iniuste erat interficiendus, vel à latrone, vel etiam à Magistratu, & ego praeueniam; omnino teneor restituere. Ratio est; quia alter, qui eum interfectorus erat, fuisset obligatus: ergo si ego praeueniam, similiter obligabor: non enim aliquid iuris ideò amittit vel viuendi, vel lucri faciendi in vita, quia alius eum iniuste statuerat interimere; sicut amittit, quando vel naturaliter, vel iuste per Magistratum perire debet.

131

Idem dico de quouis alio damno iniuste illato, si res per se illa apud dominum certè erat peritura, vel iusta poena, vel casu fortuito, si enim tunc culpa mea, vel etiam dolo perijt, sub eius dominio manens, non tenebor ad restitutionem. v.g. si incendi segetes, quas eluuio fluminum certè erat euersura. Sed de hoc plura inf. cap. 12. dub. 15.

Si res per se peritura apud dominum.

Petes, Vtrum id, quod restituendum est pro lucro probabili heredibus occisi, aestimatum sit 50. aureis: vt docet Nauar. cap. 15. n. 24. in quam sententiam adducit Hostiensis.

132

Resp. Legem, quam citat Nauar. illis verbis non agere de restitutione damni; (haec enim debetur etiam ante condemnationem) sed de poena, seu multa, quae per sententiam debetur; sic enim habet edictum praetorium: *Si eo ictu homo liber perisse dicatur, 50. aureorum iudicium dabo*; & immediatè antè dixerat, *se in duplum daturum iudicium, si ex eiecto vel effuso damnum datum esset*. vnde manifestè patet, legem loqui de poena homicidij, non cuiusuis, sed fortuiti, non autem de damno faciendo. Idem docet Glossa in cap. 1. de Iniurijs, dicens: *Si liber homo perijt, 50. aureorum fit condemnatio*.

50. aureorum poena.